

Reglement politieregister GRIP

28 mei 2002/NRI/GRIP/2002/05

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, korpsbeheerder van het Korps landelijke politiediensten,

Gelet op het bepaalde in artikel 9, eerste en tweede lid, en artikel 10 van de Wet politieregisters;

Handelend na overleg met het bevoegd gezag;

Gezien het advies van het College bescherming persoonsgegevens ingevolge artikel 5, derde lid en artikel 21, derde lid, van de Wet politieregisters;

Besluit:

Vast te stellen het privacyreglement voor het politieregister GRIP dat wordt gevoerd bij de Dienst Nationale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten.

Artikel 1. Begripsbepalingen

a. *de WPolr*: de Wet politieregisters;

b. *het BPolr*: het Besluit politieregisters;

c. *het KLPD*: het Korps landelijke politiediensten;

d. *de Dienst NRI*: de Dienst Nationale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten;

e. *beheerder*: de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, korpsbeheerder van het Korps landelijke politiediensten;

f. *registerbeheerder*: de korpschef van Korps landelijke politiediensten;

g. *functioneel registerbeheerder*: het Hoofd van de Dienst NRI;

h. *GRIP*: het Gedetineerden Recherche Informatie Punt bij de Dienst NRI;

i. *gedetineerde*: een persoon die is ingesloten in een onder de Dienst Justitiële Inrichtingen ressorterende inrichting;

j. *contactpersoon*: iedere persoon met wie de gedetineerde in contact kan komen, in contact is of is geweest en van wie controleonderzoek naar zijn/haar gegevens en achtergrond

noodzakelijk kan zijn in verband met de doelstelling van het GRIP;

k. *gegeven*: een gegeven dat herleidbaar is tot een individuele natuurlijke persoon;

l. *verstrekken van gegevens uit het register*: het bekendmaken of ter beschikking stellen van gegevens, voor zover zulks geheel of grotendeels steunt op gegevens die in het register zijn opgenomen, of die door verwerking daarvan, al dan niet in verband met andere gegevens, zijn verkregen;

m. *gegevensbeheer*: de verantwoordelijkheid voor de juistheid en de rechtmatigheid van de ingevoerde gegevens, alsmede voor het bewaren, verwijderen en verstrekken van gegevens;

n. *het register*: het politieregister GRIP;

o. *criminele antecedenten*: hetgeen daaronder verstaan wordt in artikel 2 van het Besluit politieregisters.

Artikel 2. Doel

1. Het register heeft tot doel de informatievoorziening in het kader van de uitvoering van artikel 2 van de Politiewet 1993 binnen het KLPD mogelijk te maken met het oog op:

a. de voorkoming en opsporing van strafbare feiten door of met betrekking tot gedetineerden;

b. de handhaving van orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen.

2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde doelstelling houdt het GRIP zich met name bezig met

a. het coördineren van (criminele) inlichtingen;

b. het samenstellen van risicoanalyses;

c. het op basis van risicoanalyses uitbrengen van adviezen;

d. het monitoren van gedetineerden.

3. Gegevens uit het register kunnen worden gebruikt ten behoeve van interne bedrijfsstatistiek, interne bedrijfsvoering en de ontwikkeling van beleid met betrekking tot de uitvoering van de politietaak.

Artikel 3. Werking

1. Het register wordt deels geautomatiseerd en deels handmatig gevoerd.

2. Het register is ondergebracht bij het GRIP.

Artikel 4. Toezicht

De Landelijk Officier van Justitie is belast met een algemene toezichthoudende taak ten aanzien van het GRIP en het daar gevoerde register.

Artikel 5. Beheer

1. De functioneel registerbeheerder is, onder verantwoordelijkheid van de beheerder en de registerbeheerder, belast met de zeggenschap over het register. Hij draagt zorg voor de naleving van de WPolr, het BPolr en het reglement. Hij treft daartoe onder meer voorzieningen van technische en organisatorische aard ter beveiliging van het register tegen verlies of aantasting van gegevens en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging of verstrekking daarvan. Tevens treft hij maatregelen ter bevordering van de juistheid en volledigheid van de in het register opgenomen gegevens.

2. De functioneel registerbeheerder wijst het hoofd van het GRIP aan als zijnde belast met de dagelijkse leiding over het gegevensbeheer.

3. De functioneel registerbeheerder wijst bij besluit functionarissen aan die belast zijn met de opname van een aanduiding omtrent de betrouwbaarheid betreffende de in artikel 7 bedoelde gevoelige gegevens.

Artikel 6. Inhoud van het register: categorieën van personen

In het register worden gegevens opgenomen betreffende de volgende categorieën van personen:

a. gedetineerden;

b. contactpersonen;

c. bronnen van tips;

d. behandelend functionarissen en opsporingsfunctionarissen.

Artikel 7. Inhoud van het register: soorten van gegevens

1. Omtrent de in artikel 6, onder a, genoemde categorie van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:

a. volledige personalia;

b. adresgegevens en postcode;
c. geboortegegevens;
d. signalement, alsmede een fotografische afbeelding;
e. gebruikte identiteits- of legitimatiebewijzen;
f. registratienummer(s);
g. plaats van detentie en detentiehistorie;
h. evt. opname op de wachtlijst voor een plaatsing;
i. reden van detentie;
j. adviezen over regimebeperkende maatregelen en de genomen maatregelen;
k. adviezen ten behoeve van risico-profilering en de resultaten daarvan;
l. aanvragen en resultaten van telefoon- en bezoekcontacten;
m. inhoud van door de gedetineerde gevoerde correspondentie;
n. beeld- en/of geluidsopnamen of verwijzing daarnaar;
o. criminele antecedenten en achtergrondinformatie over het milieu waarmee hij in relatie staat;
p. tips of verkregen politie-informatie en de beoordeling daarvan;
q. gegevens uit dan wel verwijzing naar andere politieregisters of persoonsregistraties voor zover noodzakelijk voor de taakuitoefening;
r. gegevens m.b.t. een ingesteld beklag of beroep tegen een maatregel;
s. weergave van een afgelegde verklaring;
t. gegevens uit het penitentiair dossier;
u. overige, voor het doel van het register relevante gegevens.

2. Omtrent de in artikel 6, onder b, genoemde categorie van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:

a. volledige personalia;
b. adresgegevens en postcode;
c. geboortegegevens;
d. signalement alsmede een fotografische afbeelding;
e. gebruikte identiteits- of legitimatiebewijzen;
f. relatie van de contactpersoon tot de gedetineerde;
g. gegevens m.b.t. het verzoek om contact en de vraag om contactcontrole;
h. adviezen omtrent het contact;
i. beslissingen omtrent het contact;
j. aard en frequentie van het contact;
k. beeld- en/of geluidsopnamen van het plaatsgevonden contact of verwijzing daarnaar;

l. inhoud van met de gedetineerde gevoerde correspondentie;
m. door de contactpersoon gebruikt communicatie- of vervoermiddel;
n. (verwijzing naar) criminele antecedenten, milieuachtergrond of detentiehistorie;
o. tips of verkregen politie-informatie en de beoordeling daarvan;
p. gegevens uit dan wel verwijzing naar andere politieregisters of persoonsregistraties voor zover noodzakelijk voor de taakuitoefening;
q. weergave van een afgelegde verklaring;
r. overige, voor het doel van het register, relevante gegevens.

3. Omtrent de in artikel 6, onder c, genoemde categorieën van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:

a. volledige personalia;
b. adresgegevens en postcode;
c. geboortegegevens;
d. relatie tot de gedetineerde of diens contactpersoon;
e. tips en de beoordeling daarvan;
f. weergave van een afgelegde verklaring;
g. criminele antecedenten en achtergrondinformatie over het milieu waarmee hij in relatie staat;
h. gegevens uit dan wel verwijzing naar andere politieregisters of persoonsregistraties voor zover noodzakelijk voor de taakuitoefening;
i. overige, voor het doel van het register, relevante gegevens.

4. Omtrent de in artikel 6, onder d, genoemde categorie van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:

a. volledige personalia;
b. dienstnummer, organisatieaanduiding, rang, functie;
c. ondernomen verrichtingen.

Artikel 8. Inhoud van het register: gevoelige gegevens

1. In aanvulling op de in artikel 7, eerste lid, genoemde gegevens worden omtrent de in artikel 6, onder a, b en c, genoemde categorie van personen gegevens opgenomen betreffende hun ras voor zover dit onvermijdelijk is met het oog op hun identificatie.

2. In aanvulling op de in artikel 7, eerste lid, genoemde gegevens worden omtrent de in artikel 6, onder a, genoemde categorie van personen gegevens opgenomen betreffende hun godsdienst of levensovertuiging, politieke gezindheid, seksualiteit en

intiem levensgedrag alsmede betreffende hun medische en psychologische kenmerken voor zover dit onvermijdelijk is voor de juiste beoordeling van een strafbaar feit en zulk een gegeven het slachtoffer of de motieven van de dader van dat feit betreft, dan wel onvermijdelijk is met het oog op hun bejegening en verzorging.

3. In aanvulling op de in artikel 7, eerste lid, genoemde gegevens worden omtrent de in artikel 6, onder b en c, genoemde categorie van personen gegevens opgenomen betreffende hun godsdienst of levensovertuiging, politieke gezindheid, seksualiteit en intiem levensgedrag alsmede betreffende hun medische en psychologische kenmerken voor zover dit onvermijdelijk is voor de juiste beoordeling van een strafbaar feit en zulk een gegeven het slachtoffer of de motieven van de dader van dat feit betreft.

Artikel 9. Verwijdering en vernietiging van gegevens

1. De gegevens worden uit het register verwijderd wanneer deze niet meer noodzakelijk zijn voor het doel van het register, en terstond vernietigd. De gegevens met betrekking tot onverdachte personen in de zin van artikel 5a van de Wet politieregisters, worden verwijderd uiterlijk vier maanden na opname. De gegevens worden in ieder geval uit het register verwijderd na ommekomst van de termijn waarvoor aan de gedetineerde een straf of maatregel is opgelegd. Indien noodzakelijk voor het doel van het register kan de functioneel registerbeheerder bij besluit afwijken van het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 10. Verstrekking van gegevens
Verstrekking van gegevens vindt plaats in overeenstemming met de WPolr en het BPolr.

Artikel 11. Rechtstreekse toegang
Rechtstreekse toegang tot het register, dan wel onderdelen daarvan, hebben personen die daartoe overeenkomstig de WPolr en het BPolr door de functioneel registerbeheerder zijn geautoriseerd. De autorisatie geeft aan voor welk doel de rechtstreekse toegang wordt verleend. Op verzoek wordt inzage gegeven in de autorisaties.

Artikel 12. Protocol

1. Van iedere verstrekking die rechtstreeks langs geautomatiseerde weg geschiedt, wordt overeenkomstig de WPolr en het BPolr aantekening gehouden.
2. Van iedere verstrekking die niet rechtstreeks langs geautomatiseerde weg geschiedt, wordt overeenkomstig de WPolr en het BPolr aantekening gehouden, tenzij overeenkomstig het doel wordt verstrekt aan vaste gebruikers.
3. Vaste gebruikers zijn: personen die geautoriseerd zijn tot rechtstreekse toegang.

Artikel 13. Rechten van de geregistreerde: kennisneming

1. Een geregistreerde kan de functioneel registerbeheerder ingevolge artikel 20 van de WPolr verzoeken hem mede te delen:
 - a. of hij in het register voorkomt;
 - b. welke gegevens over hem in het register zijn opgenomen;
 - c. van wie of van welke instanties de in het register over hem opgenomen gegevens zijn verkregen;
 - d. aan wie of aan welke instanties gegevens over hem zijn verstrekt.
2. Een verzoek tot kennisneming dient schriftelijk gericht te worden aan de functioneel registerbeheerder, t.a.v. de privacyfunctionaris (Postbus 3016, 2700 KX Zoetermeer). Het verzoek is ontvankelijk na ontvangst van de betaling van € 4,50 (viereenhalf euro) op bankrekening nr. 1923.25.523 ten name van KLPD 404 CRI onder vermelding van 'privacy-verzoek'.
3. Een verzoek tot kennisneming wordt ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt, en ten aanzien van onder curatele gestelden gedaan door hun wettelijke vertegenwoordigers.
4. Een verzoek tot kennisneming kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijke machtiging, namens de betrokkene worden gedaan door diens advocaat of procureur.
5. Een verzoek tot kennisneming kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijk machtiging, namens de betrokkene eveneens worden gedaan door een ander. Mededelingen aan een dergelijke gemachtigde vinden niet plaats indien aangenomen kan worden dat deze mede een zelfstandig belang heeft bij

- de mede te delen gegevens of indien tegen hem ernstige bezwaren bestaan.
6. Op een verzoek tot kennisneming wordt binnen vier weken nadat het verzoek ontvankelijk is, beslist.
 7. De functioneel registerbeheerder draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker. De behandelend functionaris kan verlangen dat de verzoeker hem bescheiden toont waaruit zijn identiteit blijkt alsmede die van degenen namens wie hij optreedt.
 8. Aan een verzoek tot kennisneming wordt geen gevolg gegeven, voor zover dit noodzakelijk is voor de goede uitvoering van de politietaak dan wel indien gewichtige belangen van derden daartoe noodzaken.
 9. In geen geval worden mededelingen in antwoord op een verzoek tot kennisneming in schriftelijke vorm gedaan.

Artikel 14. Rechten van de geregistreerde: verbetering, aanvulling en verwijdering

1. Een geregistreerde aan wie ingevolge artikel 20 van de WPolr kennisneming is verleend, kan de functioneel registerbeheerder ingevolge artikel 22 van de WPolr verzoeken:
 - a. bepaalde gegevens over hem te verbeteren;
 - b. bepaalde gegevens over hem aan te vullen;
 - c. bepaalde gegevens over hem te verwijderen.
2. Een correctieverzoek dient schriftelijk gericht te worden aan de functioneel registerbeheerder, t.a.v. de privacyfunctionaris ([Postbus 3016, 2700 KX Zoetermeer). In het verzoek dient de gewenste verbetering, aanvulling of verwijdering aangegeven te worden.
3. Een correctieverzoek wordt ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt, en ten aanzien van onder curatele gestelden gedaan door hun wettelijke vertegenwoordigers.
4. Een correctieverzoek kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijke machtiging, namens de betrokkene worden gedaan door diens advocaat of procureur.
5. Een correctieverzoek kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijk machtiging, namens de betrokkene eveneens worden gedaan door een ander.

Verstrekking aan een dergelijke gemachtigde vindt niet plaats indien aangenomen kan worden dat deze mede een zelfstandig belang heeft bij de te verstrekken gegevens of indien tegen hem ernstige bezwaren bestaan.

6. Op een correctieverzoek wordt binnen vier weken nadat het verzoek ontvangen is, schriftelijk beslist. Een weigering wordt gemotiveerd.

Artikel 15. Verbanden met andere gegevensverzamelingen

De gegevens, opgenomen in het register, kunnen afkomstig zijn uit of verstrekt worden aan andere (bijzondere) politieregisters.

Artikel 16. Slotbepaling

1. Het reglement wordt voor een ieder ter inzage gelegd op het kantoor van de Dienst NRI te Zoetermeer, op de bureaus waar het register wordt gevoerd of rechtstreeks toegankelijk is, alsmede bij de voorlichtingsdienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Het reglement treedt in werking met ingang van 28 mei 2002
3. Het reglement kan worden aangehaald als: Reglement politieregister GRIP.

Zoetermeer, 28 mei 2002.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens de Minister,
de korpschef van het Korps landelijke politiediensten,
M.A. Beuving.*

Toelichting

Algemeen

1. Historie en inbedding van het GRIP

Naar aanleiding van een reeks geruchtmakende ontsnappingen werden najaar 1992 door de Evaluatiecommissie Beveiligingsbeleid Gevangeniswezen aanbevelingen gedaan met betrekking tot het bewerkstelligen van de noodzakelijke informatie-uitwisseling tussen politie en gevangeniswezen. Naar aanleiding hiervan ontstond in 1994 bij de toenmalige Divisie Centrale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten (KLPD) een meldpunt dat enige tijd later de naam kreeg: Gedetineerden Recherche Informatiepunt (GRIP). Thans vormt het meldpunt GRIP

onderdeel van de Dienst Nationale Recherche Informatie (NRI) welke dienst één van de 12 diensten is waaruit het KLPD bestaat. Voor zover het meldpunt GRIP voor zijn taakvervulling gebruik maakt van en gegevens verwerkt in het register

Zware criminaliteit en het Voorlopig Register (zie onderdeel 5 van de Algemene Toelichting), functioneert het GRIP als onderdeel van de Nationale Criminele Inlichtingeneenheid (NCIE). De coördinerende taken van het GRIP vormen zodoende een specifieke invulling van de algemene coördinerende taak die in de CIE-regeling aan de NCIE is opgedragen.

Er is een Begeleidingscommissie GRIP waarin zitting hebben: vertegenwoordigers van het GRIP, de Dienst Justitiële Inrichtingen en het Directoraat-Generaal Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie, alsmede het Landelijk Parket. Deze begeleidingscommissie heeft, kort samengevat, tot taak de onderlinge samenwerking en informatie-uitwisseling tussen betrokken instanties te bevorderen.

Het Ministerie van Justitie heeft op 20 juli 1994 een circulaire, gericht aan de directeuren van de penitentiaire inrichtingen doen uitgaan, waarin het beleid met betrekking tot de samenwerking tussen GRIP en de penitentiaire inrichtingen is neergelegd. Deze circulaire wordt, op het moment van het uitbrengen van dit privacyreglement, herzien.

2. Doel van het GRIP en van het GRIP-register

Sinds de start van het meldpunt heeft zich in de praktijk een ontwikkeling voorgedaan in de door het GRIP ter hand genomen taken en de wijze van uitvoering daarvan.

Het doel van het GRIP is te omschrijven als het optimaliseren van de samenwerking tussen het openbaar ministerie, de politie en de Dienst Justitiële Inrichtingen door het verbeteren en kanaliseren van de informatie-uitwisseling in het kader van de handhaving van orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen, waaronder het tegengaan van gevaar voor vlucht, en het bevorderen van de voorkoming en opsporing van strafbare feiten.

In artikel 2 van het reglement is het doel van het door het GRIP gevoerde

register omschreven als volgt: Het register heeft tot doel de informatievoorziening in het kader van de uitvoering van artikel 2 van de Politiewet 1993 binnen het KLPD mogelijk te maken met het oog op:

- a. de voorkoming en opsporing van strafbare feiten met betrekking tot gedetineerden;
- b. de handhaving van orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen.

3. Taakstelling van het GRIP

Het GRIP rekent tot zijn taak:

A. het coördineren van (criminele) inlichtingen
Het coördineren van informatie behelst, behalve de hieronder uitgebreid beschreven taak, tevens het op verzoek van andere politie- en justitie-instanties gericht navraag doen binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen naar specifieke informatie over de detentie of het detentieverleden van een persoon. Het betreft dan b.v. informatie over de plaats waar een bepaalde gedetineerde verblijft of heeft verbleven, de tijden waarop deze buiten de inrichting heeft verbleven, zijn contacten tijdens de detentie etc.

De belangrijkste coördinatietaak evenwel betreft de coördinatie van enerzijds inlichtingen over (voorgenoemd) ontvluchtingen, welke veelal gepaard gaan met (dreiging met) geweld en andere strafbare feiten en anderzijds inlichtingen over hetzij vormen van criminaliteit die binnen de inrichting worden gepleegd of vanuit de inrichting worden aangestuurd, hetzij activiteiten die een negatieve invloed kunnen hebben op de handhaving van de orde en veiligheid binnen de inrichting.

Het kan daarbij gaan om zowel harde feiten als 'zachte informatie', dan wel een combinatie daarvan. Het onderstaande onderscheid kan daarbij worden gemaakt:

1. harde informatie

Dergelijke informatie kan in beginsel onverkort worden meegedeeld aan de directeur van de penitentiaire inrichting. Tevens kan dergelijke informatie, indien deze uitmondt in een t.a.v. betrokken gedetineerde te nemen maatregel, met het oog op de motivering van die maatregel, in beginsel aan die gedetineerde worden meegegeeld, voor zover daarbij althans niet

de gewichtige privacybelangen van derden aantoonbaar zwaarder wegen en niet kan worden volstaan met een verkorte zakelijke weergave of weglating van de bron.

2. zachte informatie afkomstig van de politie

Indien zachte informatie afkomstig is van de politie (Criminele Inlichtingen Eenheden), zullen betrouwbaarheid van de bron en van de informatie zijn aangeduid volgens bij de CIE gebruikelijke werkwijzen.

Hoewel begrijpelijkerwijze in dergelijke gevallen meestal de bron van de informatie zal moeten worden afgeschermd en vaak ook (om diezelfde reden) de precieze inhoud van de informatie geheel of gedeeltelijk zal moeten worden achtergehouden, zal - ten einde in beklag of beroep een toetsing van de redelijkheid en billijkheid van een door de directeur (mede) op grond van de informatie genomen beslissing mogelijk te maken - toch zoveel en gedetailleerd als onder de omstandigheden mogelijk is, de inhoud van de informatie en de aard van de bron moeten worden aangeduid.

Met betrekking tot dergelijke zachte informatie zal, in samenhang met overige ter beschikking staande gegevens, door het GRIP een risicoanalyse (zie ook hieronder) worden opgesteld, die aan de Landelijk Officier van Justitie (LOvJ) belast met GRIP-zaken, wordt toegezonden. Deze zal, mede aan de hand van de risicoanalyse, de CIE-informatie toetsen op de criteria actualiteit, concreetheid en voor zover mogelijk volledigheid.

Indien twijfel dan wel onduidelijkheid bestaat m.b.t. rechtmatigheid van de informatieverzekrijging, zal hij zich van die rechtmatigheid vergewissen. De LOvJ toetst indien mogelijk de betrouwbaarheid van de informatie en van de bron. Bij zijn overweging betreft hij de door de aanleverende CIE daaraan toegekende codering. De LOvJ zal vervolgens de directeur van de penitentiaire inrichting door middel van een schriftelijk en gedaateerd ambtsbericht doen weten dat er sprake is van een concreet (en verhoogd) veiligheidsrisico en van de redenen daarvoor, waarbij een advies kan worden gegeven tot het treffen van bepaalde maatregelen.

3. zachte informatie afkomstig uit de inrichting

Indien zachte informatie afkomstig is uit de inrichting zelf, is het primair aan de directeur om te beslissen over de noodzaak om de bron en/of de informatie af te schermen. Ook dergelijke informatie wordt aan het GRIP gemeld, ten einde te bezien of er mogelijk samenhang bestaat met overige aan het GRIP ter beschikking staande informatie. Het GRIP zal steeds bezien of deze informatie ter verdere afhandeling aan een politiekorps kan worden overgedragen. Uiteindelijk kan deze informatie resulteren in een door het GRIP ten behoeve van de directeur op te maken risicoanalyse.

B. het samenstellen van een risicoanalyse

Het samenstellen van een risicoanalyse heeft tot doel om, op basis van beoordeling van informatie van de politie, het openbaar ministerie en DJI, een inschatting te maken van de veiligheidsrisico's binnen en buiten de inrichting.

Risicoanalyses worden vervaardigd in de volgende gevallen:

1. ten behoeve van de coördinatie van (criminele) inlichtingen (zie hierboven).
2. ten behoeve van het leveren van een bijdrage aan de door en onder verantwoordelijkheid van DJI te vervaardigen risicoprofilering. Bij een eerste plaatsing wordt een risicoanalyse vervaardigd ter aanvulling op het door de (zaaks-)Officier van Justitie opgemaakte risicoformulier. Bij een lopende detentie kan de directeur van de penitentiaire inrichting om een risicoanalyse vragen met het oog op de actualisering van een risicoprofiel.
3. ten behoeve van de inschatting van specifieke transportrisico's van een gedetineerde. Deze analyse wordt vervaardigd ten behoeve van de transportaanvrager (directeur P.I. of het openbaar ministerie).

Voor het samenstellen van een risicoanalyse worden door het GRIP de beschikbare interne en externe systemen geraadpleegd.

Tevens kunnen – indien noodzakelijk – onder meer de onderstaande organisaties worden bevroegd. Dit kan mondeling of schriftelijk geschieden, waarbij steeds door het GRIP de reden van de bevraging alsmede het gebruik van de eventuele beschik-

baar gestelde informatie wordt aangegeven.

- de Dienst Justitiële Inrichtingen, waaronder de Afdeling Individuele Zaken, het Bureau Bijzondere Diensten etc. alsmede de onder DJI ressorterende instanties zoals de (penitentiaire) inrichtingen;
- het Openbaar Ministerie;
- de regiokorpsen, met name de Infodesk en/of de Regionale Criminele Inlichtingen Eenheid;
- de Bijzonder Opsporingsdiensten;
- de Rijksrecherche;
- buitenlandse politiediensten.

De verkregen en in een risicoanalyse verwerkte informatie wordt neergelegd in een rapport dat – afhankelijk van de geadresseerde en diens bevoegdheid om van de informatie kennis te nemen – meer of minder gedetailleerd is voor wat betreft de inhoud van de informatie en de aanduiding van de bron.

C. het op basis van de risicoanalyse uitbrengen van een advies

Nadat door het GRIP een risicoanalyse is vervaardigd, kan een advies worden gegeven, betrekking hebbend op het treffen van beperkende maatregelen, het handhaven, uitbreiden of opheffen van reeds getroffen maatregelen, dan wel het overplaatsen van een gedetineerde. Adviezen zullen steeds schriftelijk worden gegeven. Wel kan – indien noodzakelijk – spoedshalve het schriftelijk advies worden voorafgegaan door een telefonisch advies, met het oog op het zo spoedig mogelijk nemen van maatregelen.

Op basis van de risicoanalyse kan een advies worden opgemaakt ten behoeve van:

- de LOvJ belast met het toezicht op het GRIP, met het oog op het door deze uitbrengen van een advies aan de directeur van een penitentiaire inrichting inzake te nemen maatregelen dan wel het ontzeggen van bepaalde contacten door gedetineerden met de buitenwereld;
- het Openbaar Ministerie, met het oog op het nemen van de noodzakelijke maatregelen waaronder het bepalen van de wijze van transport naar de zitting alsmede het informeren van de president van de Rechtbank, het Hof of de Hoge Raad voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen tijdens de zitting;
- het Openbaar Ministerie met het

oog op de eventuele start van een opsporingsonderzoek;

- de directeur van een penitentiaire inrichting met het oog op het nemen van de door hem of haar noodzakelijk geachte maatregelen;
- de directeur van een penitentiaire inrichting met het oog op het toepassen van zijn controlebevoegdheden (monitoren);
- de directeur van een penitentiaire inrichting met het oog op het weigeren van het contact door een gedetineerde met de buitenwereld (contactcontrole);
- de plaatsingsadviescommissie met het oog op het nemen van een beslissing tot plaatsing in de Extra Beveiligde Inrichting;
- het Bureau Selectiefunctionarissen met het oog op het samenstellen c.q. aanpassen van het risicoprofiel om te komen tot een juiste plaatsing in c.q. overplaatsing naar de meest geschikte inrichting;
- de aanvrager van een transport van een gedetineerde met het oog op het bepalen welke vorm van transport of maatregelen noodzakelijk zijn bij het vervoer;
- de Afdeling Individuele Zaken van de DJI met het oog op het bepalen of betrokken gedetineerde geplaatst dient te worden op de Lijst 1 of Lijst 2, respectievelijk extreem vlucht- en beheersgevaarlijk dan wel vlucht- en beheersgevaarlijk;
- de regiokorpsen met het oog op het nemen van de noodzakelijke maatregelen buiten de inrichting ten einde een uitbraak te voorkomen;
- de regiokorpsen ten behoeve van een opsporingsonderzoek.

D. het monitoren van bepaalde gedetineerden

Onder het monitoren wordt verstaan het uitoefenen van specifiek toezicht op het doen en laten van bepaalde gedetineerden, waaronder mede begrepen de controle van de contacten die door de gedetineerden intern en met de buitenwereld worden onderhouden, alsmede het kennisnemen van de inhoudelijk uitgewisselde informatie met deze contacten.

Het uitoefenen van toezicht op de gedetineerden in de inrichting ten behoeve van het monitoren door het GRIP vindt plaats op last van de directeur van de penitentiaire inrichting.

Het monitoren heeft tot doel infor-

matie te verzamelen met het oog op het samenstellen van een risicoanalyse. Daartoe wordt door de directie de in de inrichting beschikbaar gekomen informatie voor nader onderzoek verstrekt aan het GRIP. Dit kan mede omvatten de gegevens welke de directeur heeft verkregen op grond van zijn bevoegdheden bij of krachten de Penitentiaire Beginselenwet om bij voorbeeld correspondentie of telefoongesprekken te controleren. De aldus door het GRIP verkregen informatie wordt beoordeeld, mede tegen de achtergrond van de aan het GRIP ter beschikking staande gegevens uit politieregisters en kan leiden tot een advies aan de directeur van de inrichting om bepaalde contacten wel of niet toe te staan dan wel anderszins passende maatregelen te treffen. Het is de directeur die de uiteindelijke beslissing neemt.

De aanleiding tot monitoren kan zijn gelegen in binnengekomen informatie over mogelijke ontsnapping of mogelijke betrokkenheid bij strafbare feiten dan wel aanwijzingen dat de orde en veiligheid in de inrichting anderszins in het geding is. Het monitoren wordt tevens toegepast indien is vastgesteld dat een verhoogd veiligheidsrisico aanwezig is en de directeur een continu beeld wil hebben ten aanzien van het verhoogde veiligheidsrisico. Het betreft dan vooral (extreem) vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden maar kan soms ook de gedetineerden betreffen die tot deze groep in nauwe relatie staan. Het gaat met name om gedetineerden geplaatst in de Extra Beveiligde Inrichting te Vught alsmede bepaalde groepen gedetineerden, waaromtrent met DJI afspraken zijn gemaakt omdat zij zijn geplaatst in inrichtingen (of afdelingen daarvan) voor personen met een verhoogd veiligheidsrisico. Daarnaast kan incidenteel of tijdelijk sprake zijn van monitoren, met toestemming van de directeur, op verzoek van het openbaar ministerie of de politie in verband met een opsporingsonderzoek.

De elementen van het monitoren zijn derhalve:

1. Het door de directeur uitoefenen van toezicht op het doen en laten van de gedetineerde, meer in het algemeen maar eventueel ook door maatregelen als celinspectie en extra fouillering. Dit kan een beeld opleveren van het

gedrag van de gedetineerde en de mogelijke veranderingen daarin.

2. De controle van de personen waarmee de gedetineerde contact onderhoudt of wenst te onderhouden, buiten de inrichting (per telefoon, brief of d.m.v. bezoek) en indien daartoe aanleiding bestaat ook binnen de inrichting (medegegetineerden, personeelsleden), heeft tot doel om zicht te krijgen op de risico's van zodanige contacten. Het GRIP ontvangt daartoe de identiteitsgegevens betreffende de voorgenomen of plaatsgevonden contacten. Een onderzoek naar de achtergronden van bezoekers dan wel telefoon- of briefcontacten door het GRIP kan resulteren in een advies het bewuste contact met de buitenwereld, aan de gedetineerde te weigeren.

3. Het kennisnemen van de inhoudelijk door de gedetineerde met derden uitgewisselde informatie. Het betreft hier het door de directeur opnemen van telefoongesprekken en bezoekcontacten alsmede het bekijken van de correspondentie van of aan betrokken gedetineerde. Na onderzoek door het GRIP van de inhoud, kan dit resulteren in een advies van het GRIP om bepaalde bezoek- of telefooncontacten te weigeren, dan wel bepaalde correspondentie niet uit te reiken of te verzenden.

4. Rol van de Landelijk Officier van Justitie

De Landelijk Officier van Justitie (LOvJ) is belast met een algemene toezichthoudende taak ten aanzien van het GRIP. Regelmatig vindt overleg plaats tussen het Hoofd van het meldpunt GRIP en de LOvJ waarbij zowel concrete zaken als meer beleidsmatige aangelegenheden worden besproken. Daarbij worden de door het GRIP gehanteerde werkwijzen en procedures getoetst aan actuele ontwikkelingen en zo nodig bijgesteld en vindt toezicht op de inhoud van het register plaats. Daarnaast vervult de LOvJ de taak als hierboven beschreven onder 3 A, sub 2.

5. Informatieverwerking door het GRIP

Veel van de informatie die het GRIP verwerkt, heeft betrekking op personen die de status hebben van 'ZwaCri-subject' of 'Voorlopig Register-subject'. Voor zover dat het geval is, zal met name de op deze

personen betrekking hebbende GRIP-gerelateerde 'zachte informatie' verwerkt en opgeslagen worden in het desbetreffende register.

De informatie die in aanmerking komt voor verstrekking aan de Dienst Justitiële Inrichtingen of daaronder ressorterende instanties zoals de penitentiaire inrichtingen, zal steeds worden verwerkt in het GRIP-register. Verstrekkingen uit dat register zullen daarin worden vastgelegd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel over begripsbepalingen zijn de voor het GRIP-register verantwoordelijken aangeduid, terwijl voorts een definitie is gegeven van de belangrijkste twee categorieën personen – gedetineerden en contactpersonen – wier gegevens veelvuldig in het GRIP-register zullen worden verwerkt. Het begrip 'gedetineerde' is ruim gedefinieerd zodat daaronder niet alleen vallen de gedetineerden als bedoeld in artikel 1 onder e van de Penitentiaire beginselenwet maar ook de verpleegden als bedoeld in de Beginselenwet verpleging ter beschikking gesteld alsmede jeugdigen als bedoeld in de Beginselenwet .justitiële jeugdinrichtingen. De laatste twee groepen behoren niet tot de primaire doelgroep van het GRIP, maar niet uitgesloten kan worden dat in bijzondere gevallen ook over hen informatie verwerkt moet worden bij voorbeeld omdat zij zich binnen de inrichting met strafbare feiten bezig houden er informatie binnenkomt dat er een ontvluchting wordt voorbereid. Ten aanzien van het begrip contactpersoon is een nadere toelichting te vinden in de artikelsgewijze toelichting onder artikel 6.

Artikel 2

Uit de doelomschrijving van het register blijkt dat dit register wordt gevoerd met het oog op de uitvoering van de politietaak als bedoeld in artikel 2 van de Politiewet, maar zich in het bijzonder richt op de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, nl. de voorkoming en opsporing van strafbare feiten met betrekking tot gedetineerden. Dit kan derhalve zowel feiten binnen de penitentiaire inrichting als daarbuiten betreffen, maar steeds zal er een relatie met een gedetineerde moeten zijn. In veel

gevallen zal het gaan om een voorgenomen poging tot ontsnapping die in de praktijk vrijwel altijd gepaard gaat met het plegen van strafbare feiten, vaak (dreiging met) geweld maar soms ook vernieling. De handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting die zich richt op het voorkomen van situaties waarin door of in relatie met gedetineerden strafbare feiten worden gepleegd of ontsnappingen kunnen worden voorbereid, hangt daarmee nauw samen. De in het kader van de doelstelling van het register door het GRIP uitgevoerde taken zijn beschreven in de Algemene Toelichting onder 3.

Artikel 4

Zie hetgeen daaromtrent is toegelicht in de algemene toelichting onder 4.

Artikel 5

Dit artikel regelt de taken en verantwoordelijkheden van de functioneel registerbeheerder, die krachtens mandaat van de beheerder en de registerbeheerder handelt. De beheerder blijft eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de hem bij wet opgedragen taken. De door de functioneel registerbeheerder aangewezen persoon die is belast met de dagelijkse leiding over het gegevensbeheer draagt de primaire verantwoordelijkheid voor het toetsen van de juistheid en de volledigheid van de ingevoerde gegevens. Voor zoveel mogelijk beoordeelt hij de rechtmatigheid van verkregen gegevens alsook toetst hij of verstrekkingen uit het GRIP-register rechtmatig plaatsvinden. Hij instrueert zijn personeel ter zake.

Artikel 6

De categorieën personen over wie gegevens in het register worden opgenomen staan in relatie tot de doelomschrijving van het GRIP en vormen in samenhang daarmee het toetsingscriterium voor de opslag van gegevens in dit register. De categorie contactpersonen kan een ieder omvatten die op enigerlei wijze in contact komt met de gedetineerde waarbij onderzoek naar de juiste identiteit en de achtergrond noodzakelijk kan zijn in verband met de doelstelling van het GRIP. Doorgaans zal het een specifieke groep gedetineerden betreffen ten aanzien van wie op grond van hun (voorgenomen) plaatsing in een

zwaarder beveiligde inrichting (of afdeling), tevoren besloten is hun contacten te screenen. Incidenteel kan het ook gaan om contacten van gedetineerden in andere inrichtingen, indien er vermoedens ontstaan dat betrokkene zich aan de detentie zou willen onttrekken of dat hij zich bezig houdt met het plegen van strafbare feiten.

De contactpersonen wier gegevens kunnen worden opgenomen zullen voor het merendeel die personen zijn waarmee de gedetineerde aangeeft contact – in de vorm van bezoek, telefonisch of briefcontact – te willen hebben, derhalve personen van buiten de inrichting. In een enkel geval kan het ook gaan om personen binnen de inrichting, indien daartoe in een specifiek geval aanleiding bestaat. Voor wat betreft het begrip ‘contactpersoon’ geldt dat het GRIP zijn onderzoek niet zal richten op geheimhouders zoals bijv. de advocaat van de gedetineerde, uiteraard tenzij zou blijken dat betrokkene zich bezighoudt met activiteiten die onverenigbaar zijn met een normale professionele beroepsuitoefening en die raken aan de taakstelling van het GRIP. Wel kan het zijn dat de naam van een advocaat voorkomt in het GRIP-register omdat die naam voorkomt in een document (bij voorbeeld een beroepsschrift) waarvan opslag in het register noodzakelijk is in verband met de taakstelling van het GRIP. De personen die in het register kunnen worden opgenomen als bronnen van tips, kunnen zeer divers van aard zijn. Het kan gaan om inrichtingspersoneel, medegedetineerden, politieambtenaren, familieleden of bekenden van de gedetineerde buiten de inrichting, dan wel personen afkomstig uit het criminele milieu. Tot de categorie behandelend functionarissen worden alle personen gerekend die vanuit hun overheidsstaak beroepsmatig met de gedetineerde – dan wel in ruimere zin: de tenuitvoerlegging van de detentie – te maken hebben of daar in specifieke gevallen bij betrokken raken; advocaten vallen daar uiteraard niet onder. De aanduiding opsporingsambtenaren spreekt voor zich.

Artikel 7

De soorten gegevens die over de gedetineerden, contactpersonen of bronnen van tips kunnen worden

opgenomen, ogen op het eerste gezicht vrij ruim. In de eerste plaats dient daarbij te worden gerealiseerd dat het gaat om gegevens die ‘ten hoogste’ kunnen worden opgenomen. Steeds geldt dat de opgenomen gegevens noodzakelijk moeten zijn voor het doel van het register en rechtmatig moeten zijn verkregen. In de tweede plaats geldt dat, juist met het oog op het voorkomen van onvoldoende gefundeerde adviezen die tot voor de gedetineerde of zijn omgeving ingrijpende beslissingen kunnen leiden, het gewenst kan zijn om alle mogelijk relevante informatie mee te wegen alvorens tot een advies kan worden gekomen dat de toets der kritiek kan doorstaan. Daartoe moet binnen het GRIP een vrij volledig beeld kunnen worden geschetst van gegevens niet alleen betrekking hebbend op de gedetineerde, maar ook op de contactpersoon of de bron van een tip in het geval de juistheid daarvan moet worden beoordeeld. Om die reden is ook naast de opgesomde, veelvuldig voorkomende gegevens, een restcategorie aangeduid als ‘overige voor het doel van het register relevante gegevens’. Ook hiervoor geldt dat steeds de noodzaak van opname getoetst zal moeten worden en dat, zo de noodzaak van opname niet meer aanwezig is, verwijdering en vernietiging van die gegevens zal moeten plaatsvinden.

Artikel 8

Hetgeen in de toelichting op artikel 7 naar voren is gebracht geldt mutatis mutandis voor de opname van gevoelige gegevens, zij het dat hier het door de wet voorgeschreven criterium ‘onvermijdelijk’ geldt. Godsdienst, levensovertuiging of politieke gezindheid kunnen bij meer politiek georiënteerde daders en hun delicten een belangrijke rol spelen. Intiem levensgedrag en medische of psychologische kenmerken kunnen een drijfveer vormen voor een bepaalde wijze van handelen van een gedetineerde of zijn omgeving, waarmee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van aan het GRIP voorgelegde zaken.

Artikel 9

De in het eerste lid genoemde verwijderingsgrond impliceert dat gegevens eerst uit het register worden verwijderd wanneer deze niet meer noodzakelijk zijn voor het doel van het regis-

ter en in elk geval na ommekomst van de termijn waarvoor een straf of maatregel aan de gedetineerde is opgelegd. Dat houdt in dat bijvoorbeeld gegevens niet verwijderd worden wanneer een gedetineerde in het kader van voorwaardelijke invrijheidstelling ontslag uit detentie krijgt maar dat de gegevens bewaard blijven totdat aan de opgelegde straf of maatregel in formele zin een einde komt. De verwijdering impliceert tevens de vernietiging. De verwijdering van de in bijzondere politieregisters opgeslagen GRIP-gerelateerde informatie wordt beheerst door het regime van het desbetreffende register. Uiteraard geldt ook bij die registers dat indien de informatie niet meer noodzakelijk is voor het doel van het desbetreffende register, die informatie zal moeten worden verwijderd.

Artikel 10

Dit artikel verwijst naar Wet en Besluit politieregisters en het daarin vervatte gesloten verstrekkingenregime. De in de algemene toelichting beschreven taakstelling en werkwijze van het GRIP illustreren hoe de dagelijkse praktijk van verstrekkingen eruitziet.

Artikel 11

Het ligt voorshands niet in de bedoeling om anderen dan functionarissen werkzaam bij het GRIP, rechtstreekse toegang tot het register te geven.

Artikel 13

Het recht op kennisneming als bedoeld in artikel 20 van de Wet politieregisters is een fundamenteel privacyrecht.

Uitgangspunt in de Wet politieregisters is dat een geregistreerde in beginsel recht heeft op kennisneming van de over hem vastgelegde gegevens. Weigering van de verzochte kennisneming is onder omstandigheden toelaatbaar.

De Wet politieregister kent twee wettelijke weigeringsgronden en deze zijn ook in het reglement aangehaald. In de eerste plaats wordt kennisneming geweigerd voor zover dit noodzakelijk is voor de goede uitvoering van de politietaak. Deze grond is vooral van toepassing indien een opsporingsbelang aantoonbaar zwaarder weegt dan het recht op kennisneming. Te denken valt met name aan de nood-

zaak tot het afschermen van informanten, het voorkomen van het opdrogen van informatiebronnen en het afschermen van opsporingstechnieken. De tweede weigeringsgrond wordt ingeroepen indien gewichtige belangen van derden noodzakelijk tot afscherming. Deze grond is van toepassing indien de veiligheid of gezondheid van personen in het geding is of indien direct gevaar voor de betreffende geregistreerde informatieverschaffer of voor derden dreigt. In het geval dat door gedetineerden of hun raadslieden of anderszins gemachtigden een verzoek om kennisneming wordt ingediend ter zake GRIP-aangelegenheden, wordt een dergelijk verzoek, logischerwijze, vaak geformuleerd als een verzoek om kennisneming van gegevens uit het GRIP-register. Tegen de eerder beschreven achtergrond van de opslag van GRIP-gegevens in zowel het GRIP-register als de NCIE-registers 'Zware Criminaliteit' en 'Voorlopig Register' zou een dergelijk verzoek, wanneer letterlijk opgevat, in veel gevallen resulteren in een afdoening die betrokkene geen correct, althans geen volledig beeld van de werkelijk geregistreerde gegevens zou bieden en die voorbij zou gaan aan de feitelijke bedoelingen van verzoeker. Om die reden wordt een 'verzoek om kennisneming van gegevens uit het GRIP-register' steeds tevens opgevat en behandeld als een verzoek om kennisneming van GRIP-gerelateerde gegevens in het ZwaCri-register of het Voorlopig register dan wel, onder omstandigheden, een eventueel tijdelijk register dat onder verantwoordelijkheid van de beheerder in een GRIP-gerelateerde zaak wordt gevoerd.

Artikel 15

De in onderdeel 5 van de algemene toelichting beschreven werkwijze van het GRIP toont aan dat er met name een nauw verband bestaat tussen het GRIP-register en het Zwacri-register doordat criminele inlichtingen in beginsel steeds, indien het om informatie betreffende een Zwacri-subject gaat, worden vastgelegd in het Zwacri-register.